

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Фтизіатрії та пульмонології
Навчальний рік 2021-2022

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Організація та проведення
медсестринського процесу у фтизіатрії»
(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибіркового освітній компотнент **Вибірковий**

Форма здобуття освіти _____ **Заочна** _____
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань _____ **22 «Охорона здоров'я»** _____
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність **223 «Медсестринство»** _____
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____
Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Сестринська
справа»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
Курс 2

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
фтизіатрії та пульмонології

Протокол від
« 27 серпня 2021 року № 13

Завідувач кафедри
_____ **О.С. Шевченко**
(підпис) (ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем
терапевтичного профілю
(назва)

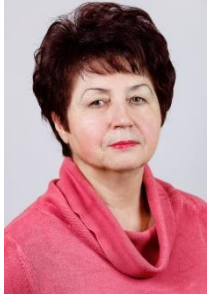

Протокол від
« 31 серпня 2021 року № 1

Голова
_____ **П.Г. Кравчун**
(підпис) (ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

- 1. Шевченко Ольга Станіславна** – завідувачка кафедри фтизіатрії та пульмонології ХНМУ, д.м.н., професор.
- 2. Овчаренко Ірина Анатоліївна** – завучка кафедри фтизіатрії та пульмонології ХНМУ, асистентка, к.мед.н.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

	<p>Шевченко Ольга Станіславна – завідувачка кафедри фтизіатрії та пульмонології ХНМУ, д.м.н., професор. Очні консультації на базі: прос. Ново-Баварський, 2. Тел. (057) 357-11-08. E-mail: kafphtyzia@i.ua</p>
	<p>Матвєєва Світлана Леонідівна – к.мед.н., доц., відповідальна за лікувальну роботу на кафедрі Очні консультації на базі: прос. Ново-Баварський, 2. E-mail: sl.matvieieva@knm.edu.ua</p>
	<p>Степаненко Ганна Леонідівна – к.мед.н., асистентка, профорг кафедри, відповідальна за техніку безпеки на кафедрі. Очні консультації на базі: вул Пірогова, 8. E-mail: hl.stepanenko@knm.edu.ua</p>
	<p>Чопорова Олександра Іванівна – к.мед.н., доцент, відповідальна за наукову роботу кафедри Відповідальна за підготовку до «Крок-2». Очні консультації на базі: прос. Ново-Баварський 2. E-mail: oi.choporova@knm.edu.ua</p>
	<p>Овчаренко Ірина Анатоліївна – завучка кафедри фтизіатрії та пульмонології ХНМУ, к.мед.н асистентка. http://31.128.79.157:8083/user/profile.php?id=30 , Тел. 0673247149, E-mail: ia.ovcharenko@knm.edu.ua, Очні консультації проводяться на базі - вул. Пірогова, 8.</p>
	<p>Говардовська Ольга Олександрівна – к.мед.н., асистентка Очні консультації на базі: прос. Ново-Баварський 2. E-mail: oo.hovardovska@knm.edu.ua</p>

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Організація та проведення медсестринського процесу у фтизіатрії» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Сестринська справа» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 223 «Медсестринство»

Опис навчальної дисципліни (анотація) Навчальна дисципліна «Клінічне медсестринство у фтизіатрії» розглядає питання виявлення та ведення хворих на туберкульоз. Вивчення дисципліни формує у здобувачів освіти уявлення про алгоритми виявлення та подальшого ведення хворих на туберкульоз. Засвоєння цих знань є вкрай важливим для магістрів Медсестринства для забезпечення подолання епідемії туберкульозу в Україні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є туберкульоз..

Міждисциплінарні зв'язки: Мікробіологія, патологічна анатомія, патологічна фізіологія, пропедевтика внутрішніх хвороб, рентгенологія, епідеміологія та гігієна, громадське здоров'я та управління охороною здоров'я.

Пререквізити інтегрується з дисциплінами: мікробіологія, патологічна анатомія, клінічна патофізіологія, пропедевтика внутрішніх хвороб, організація та проведення сестринського процесу у внутрішній медицині, рентгенологія, клінічна фармакокінетика та фармакодинаміка, епідеміологія і гігієна, медична статистика.

Постреквізити інтегрується з дисциплінами: мікробіологія, патологічна анатомія, клінічна патофізіологія, пропедевтика внутрішніх хвороб, організація та проведення сестринського процесу у внутрішній медицині, рентгенологія, клінічна фармакокінетика та фармакодинаміка, епідеміологія і гігієна, медична статистика.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=3565>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння базових знань з діагностики та надання медичної допомоги при туберкульозі.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є :

- формування у студентів вміння визначати провідні симптоми і синдроми при туберкульозі;
- формування у студентів вміння визначати фактори ризику захворювання на туберкульоз серед різних верст населення.
- засвоєння студентами сучасних методів діагностики туберкульозу (бактеріологічні, визначання чутливості Мікобактерій туберкульозу до протитуберкульозних препаратів, визначення ДНК Мікобактерій туберкульозу методом полімеразної ланцюгової реакції та ін.);

- формування у студентів вміння проводити діагностику ускладнень туберкульозу;
- формування у студентів навичок проведення медичних маніпуляцій у фтизіатричній клініці.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральні:

□ Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності в галузі медсестринства та в освітньому процесі, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. **спеціальні (фахові, предметні):**

- Здатність виявляти зв'язок патогенезу захворювань з клінічними проявами та результатами додаткових методів дослідження.
- Здатність оцінювати організацію та якість надання різних видів медичної допомоги і забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя та громадського здоров'я населення, здійснювати освіту та адвокацію пацієнтів.
- Здатність орієнтуватися у груповій належності лікарських засобів, особливостей їх фармакокінетики та фармакодинаміки.
- Здатність до виконання медсестринських втручань відповідно до клінічних протоколів та стандартів медсестринської діяльності.
- Здатність організовувати та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах.
- Здатність оцінювати ризики розвитку, методи діагностики хвороб цивілізації.

- Здатність забезпечувати геріатричну, паліативну медичну допомогу та догляд за людьми похилого віку.
- Здатність здійснювати організацію та управління діяльністю медсестринських структурних підрозділів.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1. Володіти професійними знаннями; вміти формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування.

ПРН 2. Застосовувати методи абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ПРН 4. Застосовувати фахові знання сформовані на основі світових наукових джерел медичної інформації.

ПРН 5. Здійснювати мотивацію та стимулювання в набутті знань з метою удосконалення власних професійних умінь, навичок.

ПРН 7. Застосовувати етико-деонтологічні засади у професійній діяльності, з метою вирішення проблемних питань щодо особистісних переконань та етичних міркувань.

ПРН 8. Розробляти та впроваджувати плани професійної діяльності, виявляти професійні проблеми і знаходити шляхи їх конструктивного розв'язання.

ПРН 10. Ідентифікувати, імітувати, демонструвати та контролювати виконання професійних навичок та умінь.

ПРН 11. Розробляти заходи з профілактики захворювань та сприяти їх реалізації на практиці.

ПРН 12. Застосовувати стандарти професійної діяльності.

ПРН 13. Ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з хворобами цивілізації, їх вплив на здоров'я населення.

ПРН 14. Оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних ситуацій в сфері охорони здоров'я.

ПРН 15. Впроваджувати стандарти професійної діяльності.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):** позбавлення стигматизації щодо хворих на туберкульоз.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Напрямок підготовки 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Вибіркова
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 223 «Медсестринство» (шифр і назва)	Рік підготовки:
		2-й
		Семестр
		2-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента - 82	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції
		2 год.
		Практичні, семінарські
		6 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
82 год.		
Індивідуальні завдання:		
-		
Вид контролю: залік		

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Діагностика ТБ	2	
2			
	Всього годин	2	

2.2.2 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				

	Всього годин			
--	--------------	--	--	--

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Лабораторні методи дослідження при туберкульозі. Методи забору матеріалу на дослідження і сучасні методи лабораторної діагностики та правильної оцінки отриманих результатів при туберкульозі. Забір матеріалу для цитологічного і гістологічного дослідження при туберкульозі. Туберкулінодіагностика.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, Е-презентації, методичні вказівки до практичного заняття, дистанційний курс на платформі Moodle ХНМУ.	Усне опитування, тести
2	Техніка щеплення БЦЖ. Диф. залік	1	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, Е-презентації, методичні вказівки до практичного заняття, дистанційний курс на платформі Moodle ХНМУ.	Усне опитування, тести, залік
	Всього годин	6		

2.2.4. Лабораторні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				

	Всього годин			

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Робота пункту збору мокротиння	6	Методичні вказівки для СРС	Усне опитування, залік
2	Туберкулінодіагностика, сучасні методи туберкулінодіагностики.	6	Методичні вказівки для СРС	Усне опитування, залік
3	Вакцинація БЦЖ	6	Методичні вказівки для СРС	Усне опитування, залік
4	Інфекційний контроль	6	Методичні вказівки для СРС	Усне опитування, залік
5	Невідкладна допомога при легеневій кровотечі	6	Методичні вказівки для СРС	Усне опитування, залік
6	Невідкладна допомога при спонтанному пневмотораксі	6	Методичні вказівки для СРС	Усне опитування, залік
7	Невідкладна допомога при анафілактичному шоці та бронхоспазмі	6	Методичні вказівки для СРС	Усне опитування, залік
8	Загальні відомості про протитуберкульозне лікування	6	Методичні вказівки для СРС	Усне опитування, залік
9	Медична документація у Фтизіатрії	6	Методичні вказівки для СРС	Усне опитування, залік
10	Осередки туберкульозної інфекції	6	Методичні вказівки для СРС	Усне опитування, залік
11	Стратегія ВООЗ «СТОП-ТБ»	6	Методичні вказівки для СРС	Усне опитування, залік
12	Етіологія ТБ	6	Методичні вказівки для СРС	Усне опитування, залік
13	Фтизіоепідеміологія	5	Методичні вказівки для	Усне опитування,

			СРС	залік
14	Патоморфологічні особливості туберкульозного запалення	5	Методичні вказівки для СРС	Усне опитування, залік
	Всього годин	82		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки: тестові завдання, розв'язання ситуаційних задач, трактування та оцінка результатів лабораторних досліджень, аналіз і оцінка результатів інструментальних досліджень і параметрів, що характеризують функції організму людини, контроль засвоєння практичних навичок. Оцінювання здійснюється за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Підсумковий бал за ПНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 1.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		

4.47-4,49	179	3.7-3,71	148
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139

Організація підсумкового контролю

Залік з дисципліни - це процес, протягом якого перевіряються отримані за семестр:

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;
- компетенції - вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Залік проводиться викладачем групи на останньому практичному занятті.

Проведення заліку:

Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо під час заліку. Оцінка з дисципліни становить $\min - 120$ до $\max - 200$. Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS наведена у таблиці 1.

Оцінка з дисципліни

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів, мінімальна кількість балів становить 120.

Оцінювання результатів вивчення дисципліни проводиться безпосередньо під час заліку. Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за ПНД і становить $\min - 120$ до $\max - 200$. Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS наведена у таблиці 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі підсумкові заняття, заліки, диференційовані заліки та іспити.

Студентам, що не виконали вимоги навчальної програми виставляється оцінка **F_x**, якщо вони були допущені до складання диференційованого заліку або іспиту, але не склали його. Оцінка **F** виставляється студентам, які не допущені до складання диференційованого заліку або іспиту.

3.2. Питання до заліку та іспиту:

1. збирання інформації про пацієнта.
2. проведення та оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
3. визначення загальних питань лікування туберкульозу.
4. діагностування невідкладних станів.
5. визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
6. виконання медичних маніпуляцій.
7. визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні туберкульозу.
8. визначення лікувального харчування при лікуванні захворювань.
9. ведення медичної документації.
10. виконання профілактичних заходів у осередках туберкульозної інфекції.

3.3. Контрольні питання

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні): не передбачені.

3.5. Правила оскарження оцінки

Студент, який не погоджується з отриманою оцінкою, має можливість апелювати до зав. кафедру, з приводу перегляду отриманої оцінки.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

(система вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни, зокрема реакція викладача на невчасно виконані завдання, пропущені заняття, поведінку в аудиторії, вимог щодо медичного одягу, тощо, окремо зазначити доступність та умови навчання для осіб з особливими освітніми потребами).

Для отримання позитивної оцінки з дисципліни, студент має відвідати всі практичні заняття, а також отримати на кожному практичному занятті позитивну оцінку (3, 4 або 5) та скласти залік.

Для допущення до заняття студент повинен мати медичну форму та змінне взуття. Для отримання позитивної оцінки студент повинен бути готовим відповісти на запитання за темою заняття.

У разі пропуску практичного заняття студент має змогу відпрацювати його своєму викладачу у вільний від академічного навантаження час або черговому викладачу. Відпрацювання відбувається шляхом проведення співбесіди за пропущеною темою. Студент може відпрацювати пропущене заняття без оформлення дозволу впродовж місяця. Після збігання цього терміну студент повинен отримати дозвіл деканату для відпрацювання заняття.

Незадовільні оцінки також відпрацьовуються шляхом співбесіди без оформлення дозволу у будь-який час.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час вивчення дисципліни студенти та викладачі дотримуються засад академічної доброчесності. Посилання на «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в ХНМУ» http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Фтизіатрія. Підручник за ред. проф. В.І. Петренка – Київ, «Медицина», 2015 -472с.

2. Фтизіатрія. Підручник / акад. А.Я. Циганенко і проф. С.І. Зайцева - Харків, «Факт» 2004 - 390с.

3. Наказ МОЗ України №530. Туберкульоз. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги дорослим. – Київ.- 2020. https://phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/Nakaz_MOZ_vid_25.02.2020_530_Standarty_medopomogy_pry_TB.pdf

5. Global tuberculosis report 2019. Geneva: World Health Organization; 2019 (http://www.who.int/tb/publications/global_report/en/, accessed 15 March 2020).

6. Туберкульоз: організація, діагностика, лікування, профілактика та контроль за смертністю / Ю. І. Фещенко, В. М. Мельник, Л. В. Турченко, С. В. Лірник . – К.:Здоров'я, 2010. – 447 с.

7. WHO Guidelines on tuberculosis infection prevention and control, 2019 update Geneva: World Health Organization; 2019 (<https://www.who.int/tb/publications/2019/guidelines-tuberculosis-infection-prevention-2019/en/> , accessed 15 March 2020).

8. Синдромальна діагностика захворювань легень: навчальний посібник / О.С. Шевченко, С.Л. Матвеєва, Ю.М. Пашков та ін. — Харків: ХНМУ, 2013. — 148 с.

9. Операційне керівництво ВООЗ щодо туберкульозу. Модуль 2: Скринінг — систематичний скринінг на туберкульоз (2021) https://phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/WHO_Module%202_HandBook-eng.pdf .

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Сторінка дисципліни на платформі Moodle ХНМУ <http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=3565>
 2. сайт центру громадського здоров'я України <https://phc.org.ua/>
-